

INSTALLATIEVERGADERING S.R.L.T. 2019 – 2024 (10 september 2019)

Aanwezig: Nina Van der Sypt (schepen), Rita Van Eetvelde, Monique De Witte, ~~Bavo De Cuyper~~, Dirk Martens (voorzitter), Marcel Van Aert, Kathleen Lebeer, Ludo Gerits, Danny Smet, David Gert, Philip De Visscher, Marianne Coppieters, Isabelle Baeyens, Erwin De Cock, Gerd Vermeir (secretaris), ~~Anneleen De Beule~~.

Verontschuldigd: /

De voorzitter opent de vergadering. De leden worden verwelkomd.

- **Voorstelling van de leden en overlopen van de statuten;**

Aan de aanwezige leden wordt gevraagd zich kort voor te stellen.

De statuten van de raad worden voorgelezen door de secretaris.

Artikel 4 stelt dat het college van burgemeester en schepenen die 3 deskundigen voorstelt. Dit is op heden nog niet gebeurd. Aimé De Cleene heeft reeds bevestigd opnieuw te willen zetelen als deskundige. De aanwezige leden worden gevraagd eens na te denken over mogelijke kandidaten. Eventueel volgt er nog een oproep. Het is de bedoeling om ASAP met een voltallige raad te kunnen vergaderen.

- **Verkiezing voorzitter**

Artikel 8 van de statuten stelt dat uit de stemgerechtigde leden onder de voorgedragen kandidaten bij geheime stemming een voorzitter wordt gekozen. Er werden geen kandidaten voorgedragen.

Gezien er geen bezwaren worden geuit omtrent de voortzetting van het voorzitterschap door Dirk Martens wordt Dirk terug verkozen als voorzitter.

- **Evaluatie vorige legislatuur/verwezenlijkingen**

In de vergadering van 11/12/2018 werd reeds een overzicht gegeven van de voorbije legislatuur en hetgeen werd gerealiseerd en hetgeen als idee werd geuit.

Dit overzicht wordt nogmaals hernomen:

Volgende acties vermeld in het huidige beleidsplan van de stad konden gerealiseerd worden:

- Verderzetten van het landbouwcompensatiefonds.
- Behouden van huidige fiscale principes naar landbouwbedrijven.
- Aandacht voor producten van lokale landbouwers.
- Ondersteuning zorgboeren.

Volgende acties werden (voorlopig) niet gerealiseerd:

- Kleinschalige projecten stimuleren en promoten: (neerhof)dieren in woonzorgcentra, stadslandbouw, Werk van de Akker, school- en volkstuintjes.
- Ondersteunen van plattelandstoerisme.
- Communicatie en afspraken met partners, waaronder de polderbesturen, en dit optimaliseren en beter controleren.

Volgende ideeën werden in de vergaderingen naar voor gebracht:

- Uitbouwen van de molenaarsite tot landbouwmuseum waar ook het onderwijs bij betrokken kan worden.
- Heruitvinden van het landbouwleerpad met inbegrip van het ontwikkelen van een app.
- Het aanleggen van een moestuin bij rusthuizen.
- Inzameling van afvalolie (cfr. Landbouwfolies) via IDM.
- Nieuw fietsparcours langs landbouwbedrijven.
- Compost kunnen bestellen via IDM bij Verko.
- Ideeën uitwisselen met andere landbouwraden.
- De zichtbaarheid in ruilverkavelingsbaantjes kan beter.
- Infoavond bij IDM in de Moortelstraat.
- Organisatie boerenmarkt;
- Aanpassing website stad – workrooms;
- Onderhoud kavelgrachten;

Welke specifieke (eigen) acties werden er gerealiseerd:

- Infonamiddag nieuwe verkeerssignalisatie landbouwvoertuigen.
- Huldiging zorgboeren.
- Boerenmarkt op de kerstmarkt 2014/2015.
- Medewerking landbouwtentoonstelling museum/organisatie boerenmarkt.
- Bordjes Neospora.
- Infoavond werf aanleg zuurstofleiding Air Liquide.
- Uitstap naar proefsite Bayer.
- Enquête korte keten.
- Ontwikkeling cadeaubonnen 5 €.
- Brochure thuisverkoop en persconferentie.
- Medewerking evenement Duurzaam, Natuurlijk!.

- **Kastoestand**

Op 7/06/2013 bedroeg de kastoestand: 3.053,09 €

Op 2/08/2019 bedroeg de kastoestand: 827,59 €

Eind 2019 wordt vanuit de stad nog 1.400 € aan jaarlijks werkingsgeld gestort.

- **Verslag vorige vergadering**

Het verslag wordt goedgekeurd.

- **Beleidsnota 2019-2024 – Verwachtingen van de leden/vragen/ideeën**

De beleidsnota voorziet volgende punten:

- Burgerparticipatie: adviesraden 2.0. We ondersteunen verder onze adviesraden. Vanuit de stadsadministratie wordt administratieve ondersteuning voorzien. Vanuit de politieke fracties worden waarnemers afgevaardigd. We trachten de onafhankelijke adviesorganen maximaal te waarderen in hun adviesfunctie en stimuleren hen om ook nieuwe mensen en zienswijzen aan te trekken.
- De land- en tuinbouw is een belangrijke economische sector binnen de open ruimte. De stad zal daarom een beleid blijven voeren dat garant staat voor een duurzame, toekomstgerichte ontwikkeling van de land- en tuinbouwbedrijven en het platteland.
- We ondersteunen verder de succesvolle “groene zorg” en “korte keten”-projecten.
- Het budget van het landbouwcompensatiefonds zal worden opgetrokken.

Monique is het voorstel genegen om de aanwezigheid van (neerhof)dieren in woonzorgcentra te ondersteunen/uit te werken. Er kan samengewerkt worden met de organisatie Steunpunt Levend Erfgoed. *Intern zal het nodige overleg moeten gebeuren met Sakura. Het houden van dieren in woonzorgcentra kan enkel werken door het engagement van enkele aangestelde verantwoordelijken of 'peters', personeelsleden van de woonzorgcentra en de technische dienst van de stad. Het creëren van een moestuin kan een alternatief zijn of kan aanvullend zijn.*

De vul- en spoelplaatsen in kader van gewasbescherming zullen de komende jaren aan belang winnen. In Moerbeke is er een openbare vul- en spoelplaats aangelegd en in gebruik. Er kan getracht worden om samen te werken met de verantwoordelijken van de installatie om dit ook toegankelijk te maken voor Lokerse landbouwers. Om de aanleg- en exploitatiekosten te milderen wordt bij het aanleggen van nieuwe installaties best rekening gehouden met de aanwezigheid van een waterzuiveringsinstallatie.

Gert denkt aan het plaatsen van een windmolen op zijn bedrijf. Hoe zou de stad hier tegenover staan? *Het plaatsen van windmolens is in ieder geval niet opgenomen in het beleidsplan. Het college is geen voorstander om windmolens te plaatsen in open ruimte gebied (zelfs bij of op een landbouwbedrijf) dat niet verbonden is aan zware (lijn)infrastructuur. Bovendien wordt de rentabiliteit van windmolens meer en meer in vraag gesteld.*

De stad wil zich volgens het nieuwe beleidsplan verder inschakelen in het project Waasland – Klimaatland van Interwaas. Hoe zal de stad dit concreet invullen? *Ter info wordt onder dit verslag een uittreksel gevoegd uit het gemeentelijk klimaatplan m.b.t. de landbouwgerelateerde cijfers en acties.*

Op 5/09 werden de adviesraden uitgenodigd om hun advies voor te stellen m.b.t. de beleidsnota en de doelstellingenboom in kader van de meerjarenplanning van de stad voor 2019-2024 die in december (ter discussie en ter goedkeuring) zal worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Het secretariaat van de SRLT ontving geen reacties vanuit de leden. Tijdens de vergadering werden er een aantal punten aangegeven door de leden (zie boven). Voorzitter en secretaris opteren ervoor om deze punten alsnog in een advies over te maken aan het stadsbestuur. Dit advies wordt als bijlage bij dit verslag gevoegd. De leden hebben de mogelijkheid om hierop opmerkingen te geven tot 7 oktober e.k. Bij opmerkingen zal er nogmaals teruggekoppeld worden naar de leden. 14 oktober zal het advies dan overgemaakt worden aan het stadsbestuur.

- **Varia**

- Er is opnieuw droogteschade vastgesteld. Heeft het samenroepen van de schattingscommissie zin nu men zal overschakelen op weerverzekeringen?

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij is het volgende te lezen:

“Indien er zich in de loop van 2019 nog een uitzonderlijk weersfenomeen zou voordoen, dan blijft de procedure ongewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren”. Bijgevolg blijft de schattingscommissie in functie.

Evenwel wordt ook vermeld dat er vanaf 1/1/2020 een brede weerverzekering van toepassing wordt waarbij de tegemoetkoming uit het rampenfonds stelselmatig zal worden afgebouwd. De verzekering zal worden gesubsidieerd. (zie info in bijlage).

- Er zou meer aandacht moeten zijn voor bomen die een potentieel gevaar vormen bij extreme weeromstandigheden (afbreken van takken of erger).

Antwoord groendienst: Het beleid is er op gericht om het Waase landschap (met zijn typische lijnvormige beplanting van populieren en knotwilgen en haagbeplanting rond de bolle akkers) zou goed mogelijk in stand te houden. Er wordt gewaakt over de vitaliteit van onze bomen en wanneer wij de minste twijfel hebben op windvalligheid zal er worden overgaan tot rooien met herplant. Toch hebben wij reeds meerdere ruiverkavelingswegen herplant met Eiken en Essen om van de windvalligheid

bomen met korte termijnhout zoals canada af te geraken. Maar tegenwoordig steekt de essenziekte de kop op en sterven ze af en slaat de eikenprocessierups harder toe. Een evenwichtig soortbestand (van elk een beetje) is de beste keuze.

- In een vorige landbouwraad werd reeds opgemerkt dat het visueel mooier is om bij het rooien van # bomen uit een rij, de volledige rij, te kappen en volledig te vervangen door nieuwe aanplantingen. Wordt hier reeds aandacht aan besteed?

Antwoord groendienst: Het is inderdaad aangewezen om een volledige rij of zelfs een volledige laan te herplanten. In de praktijk wordt de grens voor volledige heraanplant gelegd vanaf 50 % uitval.

- Vele ruilverkavelingsbaantjes zien af van de wortelgroei van bomen. Kan er niet gekozen worden voor soorten met diepere wortelgroei?

Antwoord groendienst: Het is moeilijk om nog soorten te kiezen die diepgaand wortelen; Het is trouwens een misverstand dat bomen die verplant zijn op de kwekerij nog over een penwortel zouden beschikken. Bomen wortelen allemaal in de eerst 100 cm. De berm is gewoon te smal.

Wat we wel kunnen doen is een lineaire wortel geleidingsmat (greenmax-roodcontrole) aanbrengen waar kan en dat doen we langs het volledige fiets en wandelpad en ook lang de asfaltwegen ,bijvoorbeeld Genddam, maar niet langs de ruilverkavelingswegen (voor tractoren).

Indien er ruilverkavelingswegen worden heraangelegd is mijn advies om de boordsteen of de goot vol te gieten (Blok of karrespoor van 40/50 dik.), waardoor de boomwortel niet tussen de leglaag en de verharding kan.

- Zondag wordt de "Dag van de Landbouw" georganiseerd door Boerenbond. Het bedrijf van Rita Van Eetvelde is opgenomen in het programma. Philip geeft aan dat de Oude Hoppeweg (gelegen tussen Calaignestraat en Oude Tramroute) zal worden gebruikt als doorgang/parking en vraagt om de kanten langsheen dit baantje deze week nog te maaien.

Dit baantje is opgenomen in het bermbeheersplan waarin slechts mag gemaaid worden vanaf 15/09. De groendienst heeft per uitzondering opdracht gegeven om nog voor het weekend van 15/09 te maaien.

- De Hazestraat wordt verder verhard. Dit zou gebeuren met een tweesporenbetonstrook (karrespoor). De aanleg van beton vergt meer tijd in aanleg (droogtijd). Dit kan de afhalingen van de melk in het gedrang brengen (verplicht elke drie dagen). Er is geen omleiding mogelijk.

De dienst wegen en rioleringen is zich bewust van de problematiek. Er is gekozen voor een karrespoor in kader van hemelwaterinfiltratie. Er zal worden gebruik gemaakt van beton met een uithardtijd van maximaal 72u.

- Bos aanplanten in landbouwgebied kan dit zonder vergunning /bestemmingswijziging?

Er is een bebossingsvergunning vereist: Voor het bebossen van grond met een agrarische bestemming is er een gemeentelijke bebossingsvergunning nodig van het College van Burgemeester en Schepenen (Veldwetboek art. 35 bis § 5). Zowel private eigenaars als openbare eigenaars moeten deze vergunning aanvragen. Enkel gemeentebesturen zijn hiervan vrijgesteld, maar dienen wel een positieve beslissing te nemen over de bebossing. Het Schepencollege moet deze vergunning verlenen binnen de 30 dagen na de indiening van de aanvraag. Neemt het college binnen 30 dagen geen beslissing, dan wordt de vergunning geacht verleend te zijn. Als het College de vergunning weigert, kan men binnen een maand na de kennisgeving in beroep gaan bij de Deputatie. Gemeentebesturen die subsidies voor het bebossen van landbouwgronden of subsidies voor het aankopen van te bebossen gronden aanvragen, dienen wel een collegebeslissing te nemen over de bebossing.

- Wanneer kunnen landbouwfolies en banden worden aangeleverd bij IDM?

Voor landbouwfolies kan dit iedere werkdag in de voormiddag op de site aan de Zelebaan tegen 0,10 €/kg (excl. BTW) met een minimumfactuur van 8,5 € (inclusief BTW). De folie moet veegschon zijn en vrij zijn van bindmiddelen zoals touwen.

- Kunnen banden nog afgevoerd worden? *Banden (geen tractor, vrachtwagenbanden, van autobussen of bromfietsen) kunnen enkel afgeleverd worden op het recyclagepark (maximaal*

4 banden per gezin per jaar). Het project waarbij Vlaamse landbouwers op financiële steun konden rekenen om hun overtollige silobanden te laten verwijderen werd beëindigd op 31 december 2018. Landbouwers die zich willen ontdoen van overtollige silobanden kunnen deze nog steeds laten inzamelen door hiervoor geregistreerde inzamelaars. De kosten hiervan zijn dan wel volledig voor rekening van de landbouwer. Op heden is wel nog het ruilsysteem van toepassing waarbij actieve landbouwers hun beschadigde silobanden inruilen tegen afvalbanden van betere kwaliteit. De kosten van de ruiloperatie zijn ook integraal ten laste van de landbouwer. Meer informatie over het ruilsysteem voor silobanden op de website van Recytyre (<http://www.recytyre.be/nl/landbouw/ruil-silobanden>). IDM heeft momenteel geen plannen voor een inzameling van silobanden. Dit ligt ook moeilijk aangezien deze worden beschouwd als bedrijfsafval van landbouwactiviteiten. IDM is eventueel wel bereid om mee te werken aan een collectieve inzameling met het oog op schaalvoordeel en hierbij onze middelen ter beschikking te stellen maar ook hier dienen de kosten wel volledig gedragen te worden door de landbouwers.

- Veldverkenner, een infoboekje uitgegeven door VILT (Vlaams Informatiecentrum Land- & tuinbouw) werd rondgedeeld. Hierin staan deze keer een 7-tal FACTchecks rond duurzame land- en tuinbouw.
- Gerd geeft aan dat de ICT-dienst op de website van de stad voor elke adviesraad een stek heeft gemaakt waarop verslagen en nieuwsberichten kunnen worden gepost. Er kan gekozen worden om meerdere mensen beheerder te maken. Iedere burger kan deze stek bezoeken en consulteren. De verslagen van de raad en nieuwsberichten zullen hier alvast op gepost worden. Zie www.lokeren.be/adviesraden.

- **Volgende vergadering**

Volgende vergadering zal plaatsvinden op 26/11/2019.

De secretaris vraagt na bij de leden of er bezwaren zijn om de uitnodigingen enkel digitaal te bezorgen? Er werden geen bezwaren geuit.

De voorzitter sluit de vergadering.

De Secretaris,

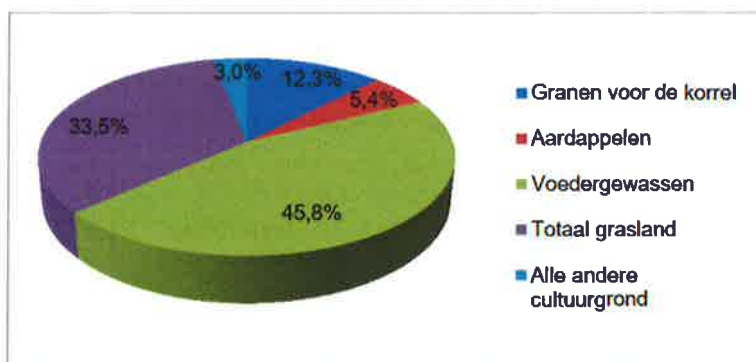
Gerd Vermeir

NOOT: De tekst in cursief betreft info die later is toegevoegd door de secretaris.

Hierna een uittreksel uit het gemeentelijk klimaatplan:

- Landbouw

Volgens de landbouwcijfers van 2014 blijkt dat er 185 landbouwbedrijven waren in Lokeren. De veeteelt was goed voor 12.573 runderen, 21.348 varkens en 290.350 kippen. Daarnaast was er 37,7 km² grond voorzien voor verbouwing van gewassen. Hiervan werd 17,3 km² voorzien voor voedergewassen (waarvan 13,4 km² voedermaïs en 3,5 km² tijdelijke weiden). Er werd 12,6 km² bestemd voor blijvend grasland. Voor korrelgraan werd 4,6 km² bestemd (waarvan 3,5 km² korrelmaïs en 0,6 km² tarwe). Voor aardappelen werd 2 km² voorzien. De overige 1,1 km² wordt verdeeld over boomgaarden, groententeelt en andere gewassen. Deze verdeling wordt in onderstaande grafiek weergegeven.

Grafiek 4. Bestemming cultuurgronden (2014)

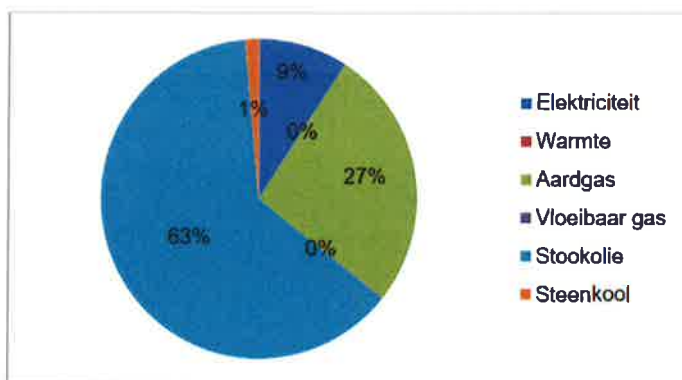
3.3 Landbouw (5%)

- Energiegerelateerde uitstoot per energiedrager

Uit de CO₂-nulmeting van Lokeren, bleek dat de agrarische sector in 2011 tot 38.158 MWh verbruikte en hierdoor 9.156 ton CO₂ uitstootte. Van deze CO₂-uitstoot is 9% afkomstig van elektriciteit, 26% van aardgas en 63% van stookolie. In de studie bleek dat er in 2011 geen hernieuwbare energie gebruikt werd.

Energie	Verbruik (MWh)		Uitstoot (ton CO ₂)	
Elektriciteit	4.196	11,00%	837	9,14%
Warmte	0	0%	0	0%
Aardgas	11.995	31,43%	2.423	26,46%
Vloeibaar gas	44	0,12%	10	0,11%
Stookolie	21.549	56,47%	5.754	62,84%
Steenkool	375	0,98%	133	1,45%
Biomassa	0	0%	0	0%
Zonne-/thermische energie	0	0%	0	0%
Geothermische energie	0	0%	0	0%
Totaal	38.158		9.156	

Tabel 4. Overzicht jaarlijks verbruik (MWh) en uitstoot (ton CO₂) in landbouw in Lokeren (2011)

Grafiek 9. Procent CO₂-uitstoot per energiedrager in landbouw sector van Lokeren (2011)

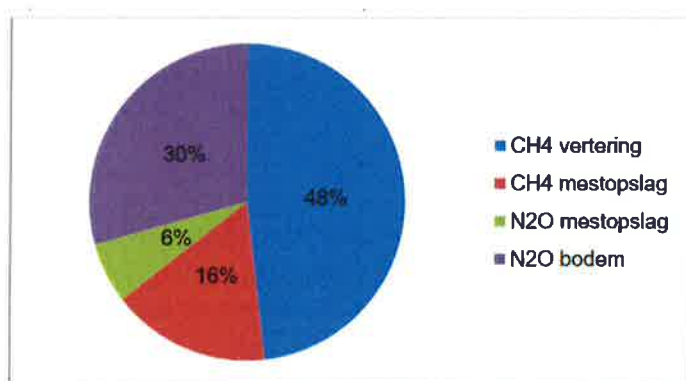
- Niet-energiegerelateerde uitstoot

In de nulmeting bedoeld voor de Europese Commissie, wordt geen rekening gehouden met de uitstoot van niet-energiebroeikasgassen in de landbouw sector. Aangezien deze broeikasgassen toch een aanzienlijk aandeel hebben, worden deze ter informatie gepresenteerd. Zo ontstaan in de landbouwsector CH₄ en N₂O door verteringsprocessen van dieren en door emissie van landbouwgrond. Deze emissie wordt in onderstaande tabel herschaald naar CO₂-equivalenten om het effect op klimaatverandering leesbaar te maken.

Bron	CO ₂ -equivalent (ton per jaar)	%
CH ₄ vertering	16.061	48,12%
CH ₄ mestopslag	5.448	16,32%
N ₂ O mestopslag	2.060	6,17%
N ₂ O bodem	9.803	29,37%
Totaal	33.374	100%

Tabel 5. CO₂-equivalenten van energie en niet-energiegerelateerde uitstoot broeikasgassen

De verteringsprocessen van dieren waaronder runderen en varkens, is goed voor 48% van de niet-energiegerelateerde uitstoot van broeikasgassen. De uitstoot van broeikasgassen door mestopslag is goed voor 23% en de uitstoot door bodemprocessen is goed voor 29%.

Grafiek 10. Procent CO₂-uitstoot per proces in landbouw sector van Lokeren (2011)

- Landbouw

Actie	Wat	Initiatiefnemer/ organisator/ facilitator/ ondersteuner	Gemeentelijke dienst	Timing	Budget
Maatregel 19: reductie energieverbruik landbouw					
L.1	Jaarlijks uitreiken van een award aan het bedrijf dat de meeste inspanningen heeft geleverd om de CO2-uitstoot te laten dalen	Interwaas	/	2017-2019	/
L.2	Deelnemen aan een groepsaankoop relighting, HR beglazing, isolatie, ...	Interwaas	milieu	2016-2019	/
L.3	Sensibiliseren en informeren van landbouwbedrijven rond hernieuwbare energie en duurzame maatregelen	Ondersteuning door Provincie Oost-Vlaanderen, dienst Land -en tuinbouw	landbouw	2017	/

Voeding					
F.5	Duurzame lokale voeding (korte keten) stimuleren. Bv. promoten en zelf organiseren van boerenmarkten, bekend maken van producenten en samenbrengen met potentiële afnemers	dienst landbouw/milieu		2016-2019	nog niet gekend
F.6	Voedselverspilling tegengaan (bv	milieu/landbouw		2016-2019	/

	samenwerken met VoedSaam vzw en De Toevlucht vzw)	ism IDM			
--	---	---------	--	--	--